

Auktion eller underhaanden, og jeg for mit Vedkommende vil, hvis det skulde hælde i min Administrationstid endnu en Gang at bortforpagte en af Akademiets Gaarde, ubetinget gjøre det underhaanden og ikke ved Auktion. Jeg betragter Auktion som i høieste Grad uheldig i alt Fald i det Tilfælde, at der paa Gaarden sidder en Forpagter, som Administrationen ønsker skal fortsætte Forpagtningen. I dette Tilfælde, som jo vil være det hyppigste, vil efter min Overbevisning en Auktion frembringe langt daarligere Resultat og saa finantsielt taget end Bortforpagtning underhaanden, og det ganske simpelt af den Grund, at alle Menneſter naturligvis meget godt vide, at den Forpagter, der sidder, har man været tilfreds med — hvor man har været det — og at Administrationen ønsker at beholde ham, saa Auktion vil efter al Sansynlighed føre til det Resultat, at man dog bagefter for at faae en rimelig Afgift er nødsaget til at bortforpagte underhaanden; thi ingen Administration, i alt Fald ingen fornuftig Administration, vil nogenſinde kunne gaa ind paa, at man skulde være forpligtet til at bortforpagte til den Høistbydende. Men tillige maa jeg sige, at foruden dette, at det finantsielt er meget tvivlsomt, om der vilde være nogen Fordel ved, at bortforpagte ved Auktion, betragter jeg det som i og for sig uheldigt. Jeg tror, at Administrationen kan i saa Henseende handle ligesom de Private, og jeg tvivler meget paa, at der er mange Private, der ville bortforpagte deres Hovedgaard ved Auktion. Dette var, hvad det store Spørgsmaal angaar. Naar jeg dernæst gaar over til det andet Spørgsmaal, den specielle Bortforpagtning af Nordruplund, som er foregaaet i Fjor, da forholder det sig saa, at den i 1878 blev bortforpagtet efter min Overbevisning til en Afgift, som ikke i Længden vilde kunne svares, især i de nedadgaaende Tider, hvori vi siden have levet. Nordruplund er saa langt fra at være en middelgod Gaard, at den efter sjældneste Forhold maa siges at være en daarlig Gaard. Forpagteren gik den Gang ind derpaa, efter hvad der er blevet mig oplyst, fordi han var en gammel Mand og mente, at nu kunde han sidde sin Tid ud der, selv om det skulde ske med noget Offer. Det Offer blev imidlertid større, end han havde ventet, thi, som det er bekjendt, kom vi ind i en daarlig Tid. Han døde, og hans Vone var da efter nogen Tid saa stillet, at hun enten maatte faae Lov af Regeringen til at forlade Forpagtningen eller gaa fallit. Jeg fandt mig da foranlediget til at give hende Lov til at høre sin Forpagtning, dog saaledes, at Forpagtningsafgiften blev fuldt ud betalt for

det sidste Aar, hun sad der; og dernæst fandt jeg efter Raad fra dygtige Landmænd derne og efter Raad fra den specielle Administration for Sorø mig foranlediget til at overdrage Forpagtningen til hendes Svigersøn for den Pris, som disse Landmænd derne mente kunde være forſvarlig og mente, at Gaarden kunde yde, saaledes at Forpagteren kunde leve paa den. Jeg er overbevist om, at det er saa langt fra, at den Mand, der nu har faaet denne Forpagtning, vil spinde Silke derved, at jeg vil være meget glad ved, at han kan blive derne, leve anstændig og betale sin Afgift. Dette er min Overbevisning, efter hvad jeg har set til den Gaard, og jeg har i saa Henseende underrettet mig saa godt, jeg har formaaet. Naar der siges, at Staten har tabt Penge ved den nye Forpagtning, saa er det, som man tager det; Statens Indtægter jere blevne formindskede vil være et korrektere Udtryk. Jeg ser ikke, at jeg har haft nogen Forpligtelse til at vente med Hensyn til denne Sag, indtil Rigsdagen kom ind. Jeg antager, det var en Sag, hvor det saa i Administrationens Haand at handle efter bedste Skjøn, saaledes som jeg antog, det stemte med Ret og Villighed. — Naar der tales om Eftergivelse af Dræningslaan saa er det jo rene Formaliteter. Naar en Forpagter faar et Laan til Dræning, som han skal — som man kalder det — afbetale med 6 p. Ct. i 28 Aar, og hans Forpagtning kun varer 5 a 6 Aar efter Dræningslaanets Erhvervelse, saa følger det af sig selv, at ved ny Forpagtning gaar Forrentningen af Dræningslaanet ind i denne. Derfor er det kun formelt, at man kan sige, at Dræningslaanet er eftergivet. — Hvad de begaaede Misligheder paa Sorø Skovdistrikt angaar, finder jeg mig dog foranlediget til at gjøre nogle Bemærkninger til, hvad den ærede Drøfsfører fremkom med. Og da maa jeg først sige, at det nuværende Dvertilſyn har ikke den fjerneste Skyld, vil man lægge nogen Skyld paa Dvertilſynet, maa man gaa længere tilbage. Det er faktisk, det kan ogsaa tilstrækkelig oplyses. Hvad Skovriderne angaar, har der ikke været nogenſomhelst Klage eller nogenſomhelst Uorden paa det ene Distrikt. Hvad den anden Skovridner angaar, saa har han faaet tilbøjet fra Ministeriet en alvorlig Srettesættelse for det fløite Tilſyn, han har ført; men efter hvad der er oplyst, er der ikke nogenſomhelst Dvivel om, at der Intet er at sige paa Mandens Hæderlighed. Men det er ogsaa blevet ham betydet, at nu vil han blive sat paa Prøve, og, hvis han ikke beftod den, men der atter skete Misligheder af lignende Art som de